

06.01.2022

**TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN
DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER****1. TÜRKİYE:*****Türkiye-Ermenistan özel temsilcilerinin ilk görüşmesi 14 Ocak'ta***

Dışişleri Bakanlığı, Türkiye ve Ermenistan'ın özel temsilcilerinin ilk görüşmesinin 14 Ocak'ta Moskova'da yapılacağını açıkladı. Bakanlıktan yapılan yazılı açıklamada "Türkiye ve Ermenistan Özel Temsilcileri arasındaki ilk toplantı 14 Ocak 2022'de Moskova'da yapılacaktır." ifadesi kullanıldı. (@TC_Disisleri)

Terör Gündemi

- Barış Pınarı ve Fırat Kalkanı bölgelerine saldırı hazırlığında olan 3 PKK'lı terörist etkisiz hâle getirildi.

2. AVRUPA:***AB'den Rusya'ya uyarı***

Avrupa Birliği (AB) Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell Ukrayna'ya karşı herhangi bir provokasyon ya da saldırının ciddi sonuçları olacağı uyarısında bulundu. Polonya haber ajansına mülakat veren Borrell "AB Ukrayna'nın en yakın ortağıdır ve Ukrayna'nın toprak bütünlüğünü ve egemenliğini tamamen destekliyoruz" diye konuştu. (Euronews)

Yunanistan, Türkiye'ye karşı tek taraflı ve hukuk dışı talebi olmadığını savundu

Bakanlık Sözcüsü Aleksandros Papaioannou, yaptığı açıklamada, Türkiye Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Tanju Bilgiç'in, Yunanistan Dışişleri Bakanı Nikos Dendias'ın Türkiye'ye yönelik ifadeleri hakkındaki açıklamasına yanıt verdi. Papaioannou, Dendias'ın, Yunanistan'ın dış politika alanındaki temel tezlerini dile getirdiğini ve bu tezlerin Yunanistan'ın uluslararası hukuka saygı ve ülkenin çıkarlarının korunmasına bağlılığını yansıttığını dile getirdi. Söz

konusu tezlerin soğukkanlı ve ölçülü şekilde ifade edildiğini, diplomaside alışıldığı üzere başka ülkelerin yetkililerinin isimlerine atıfta bulunulmadığını belirten Papaioannou, "Türkiye Dışişleri Bakanlığının bu çiğnenmez kuralı ihlal etmesi gerçekten üzücüdür ve Yunanistan Başbakanı ve Dışişleri Bakanı gibi diğer ülkelerin yetkililerine karşı asılsız ve dayanaksız suçlamalarda bulunmaktadır." ifadesini kullandı. (Euronews)

ABD ve Almanya'dan ortak açıklama

Alman Bakan Baerbock "Rusya'nın eylemlerinin ve faaliyetlerinin açık ve net bir bedelinin olduğu ve Rusya'nın Ukrayna'nın egemenliğini yeniden ihlal etmesinin ciddi sonuçlara yol açacağını bir kez daha yineledik." dedi. Almanya'da iktidara yeni gelen hükümet, Angela Merkel dönemine göre söylemlerinde Rusya'ya karşı daha sert bir üslup kullanıyor. Alman Bakan, "Biz Almanya'da da nefret söylem ve eylemlerine şahit oluyoruz. Bu noktada temel değerlerimizi güçlendirmeye odaklanmaya ihtiyacımız var" dedi. (Euronews, VOA)

3. ORTADOĞU:

El Anbar'daki Ayn el Esad hava üssüne beş roket indi

Bir güvenlik kaynağının Çarşamba günü yaptığı açıklamaya göre, Batı Irak'taki El Anbar vilayetindeki Ayn el Esad askeri üssünün içine beş roket düştü. Kaynak, Shafaq Haber Ajansı'na saldırıya yanıt olarak C-RAM savunma sisteminin etkinleştirildiğini söyledi. Görgü tanıkları roketlerin El Heet ilçesinin 25 kilometre batısındaki el-Bistamiyah köyünde bir KIA aracının arkasından fırlatıldığını söyledi.

İran'a karşı askeri bir seçenekten söz ediliyor

Viyana'da 2015 nükleer anlaşmasını yeniden canlandırmak için müzakerelerin yavaş ilerlemesiyle birlikte, İran'a karşı bir "askeri seçenek" tartışması yeniden gündeme geldi. Son on yılda, İran ile Batı arasındaki nükleer kriz büyürken ve azalırken, İsrail ve/veya ABD tarafından İran'ın nükleer tesislerine askeri saldırılar defalarca önerildi. (shafaq)

Suriye Demokratik güçleri (SDG) Tel El-Semen istikametine daha fazla takviye gönderdi

Terör örgütü SDG milisleri Rakka kuzeyi kırsalında Tel El-Semen'deki noktaları ve askeri karargahlarına yeni askeri takviyeler gönderdi. Muhabir, milislerin Tabaka ve 17.tümenden ağır askeri araçlar, füze fırlatma rampaları ve sahra topraklarını kapsayan büyük takviyeler

gönderdiğini belirtti. Takviyeler ayrıca Haseke kırsalında Rumeylan'da Amerikan üssü içinde Amerikan güçlerinden eğitimler alan keskin nişancılardan 145 unsuru kapsadı. Takviyeler Rakka kuzeyi kırsalında Ain İssa'da 93.tugayda toplandı. Keskin nişancılardan bir bölümü Türk ordusu ve SMO'nun herhangi bir hareketinden korktuğu için Ain İssa beldesi doğusunda yüksek silolara doğru yöneldi. (zaitunagency.net)

Rusya, Suriye rejimi ve Özerk yönetim arasında hayati bir sınır geçidinin ortaklaşa yönetilmesi anlaşmasını himaye etti

Suriye rejimi ve Özerk yönetim Rusya arabuluculuğunda Çarşamba günü, rejim ve Özerk yönetimin yeniden açılacak hayati sınır geçidi (Tel Koçer geçidi)'ni birlikte yönetmek için anlaşma imzaladı. İmzalanan anlaşma, El-Ya'rubiye (Tel Koçer geçidi) sınır geçidinin rejim ve Özerk yönetim tarafından ortaklaşa yönetilmesini, korumasının Rus güçlerinden subayların hazır bulunmasıyla iki taraftan heyetleri bir araya getiren bir dizi toplantıdan sonra rejim güçleri tarafından sağlanmasını içeriyor. Özel kaynak, Rus güçlerinin geçtiğimiz süreç zarfında IKBY ile genel olarak Suriye ve özel olarak El-Ya'rubiye (Tel Koçer) geçitlerinin yeniden açılması için koordineli bir şekilde çalıştığını doğruladı. (stepagency-sy.net)

İsrail Savunma Kuvvetleri Hizbullah İHA'sını düşürdü

İsrail Savunma Kuvvetleri (Israel Defense Forces): Bugün Lübnan'dan İsrail'e geçen bir Hizbullah İHA'sını düşürdük. Drone olay boyunca askerlerimiz tarafından izlendi. IDF, teröristlerin İsrail egemenliğini ihlal etme girişimlerine karşı faaliyet göstermeye devam edecek.(Middle East News)

Suriye Kısa Kısa

- Doğu bölgesi çok gergin bir atmosfere tanık oluyor. Söylemek istediğim şey şudur, Suriye Arap ordusu ve müttefik güçler alarm durumunda. Aynı şekilde Amerikan güçleri ve uluslararası koalisyon da alarm (teyakkuz) durumunda. Savaş ve keşif uçakları Suriye'nin doğusunda yüksek yoğunlukta aktif durumda.
- Bölgede terör örgütü SDG ve Suriye rejim güçlerinin alarm ortamında M4 uluslararası otoyolu ve Rakka kuzeyinde Ain İssa kenti hava sahasında Türk İHA'larının yoğun uçuş gerçekleştirdi.

- ABD güçlerinin Al-Tanf üssünden çekileceğine dair sosyal medyada ve medyada dolaşan söylentiler yalanlandı.
- İsrail tankları ve topçuları, Suriye Kuneytra bölgesini vurdu.
- Türk topçu birlikleri Resulayn doğusundaki Dardara ve Um Keyf köylerinde bulunan PKK mevzilerini vurdu.

4. AFRIKA:

Burundi askerlerinin Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde tespit edildiği iddia edildi

Güney Kivu eyaletine bağlı Lemera kasabasından görgü tanıkları, geçen Aralık ayında burundi güçlerinin Kongo bölgesine yasadışı yollardan girdiğini iddia ediyor. AFP'ye konuşan Lemera bölgesinin şefine göre, Burundi askerleri Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin doğusunda bulunan Burundili bir isyancı grup olan Red-Tabara'yı kovalıyordu. Grup, 21 Eylül'de meydana gelen ve 50 kişinin yaralandığı Bujumbura havaalanı saldırısından sorumludur. Red Tabara, 2011 yılında hukukun üstünlüğüne saygı duymadığını söylediği hükümeti devirmek amacıyla kuruldu.(AFP)

DRC-Kongo savaşında 18 milis öldürüldü

Kongo ordusu yaptığı açıklamada, Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nin doğu yaylalarında çıkan çatışmalarda iki askerini kaybettiğini ve 18 milisi öldürdüğünü duyurdu.(AFP)

Nijerya'da 100'e yakın rehine kurtarıldı

Nijerya'nın kuzeyindeki Zamfara eyaletinin başkenti Gusau'ya 97 eski rehine ulaştı. Polis, iki aydan uzun bir süre önce kaçırılan erkek, kadın ve çocukların özgürlüklerini geri kazandığını duyurdu. Zamfara ve komşu Sokoto eyaletindeki uzak topluluklarda evlerinden ve otoyollardan alınan yaklaşık 100 rehine için bir çile sona erdi.(Africa News)

Mali: Ecowas elçisi önemli bir zirve öncesinde cuntaya mesaj verdi

Batı Afrika devletlerinin elçisi, krizden etkilenen ülkedeki yüksek riskli zirveden dört gün önce bölge liderlerinden Mali'nin güçlü adamı Albay Assimi Goita'ya bir mesaj iletmek için Bamako'ya gitti. Eski Nijerya Devlet Başkanı Goodluck Jonathan, Batı Afrika devlet başkanlarının Pazar günü Accra'da yapacağı toplantı öncesinde Mali başkentine geldi. Gücü

sivillere geri vermek için çifte darbe girişiminin ardından Malili yetkililer tarafından kendilerine sunulan zaman çizelgesini inceleyecekler.(AFP)

Gabon ve Gana BM Güvenlik Konseyi'ne katıldı

BM Güvenlik Konseyi, Arnavutluk, Brezilya, Gabon, Gana ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin Haziran ayında yapılan seçimlerde kazandıkları görevlere resmen başlamasıyla birlikte Salı günü beş yeni üye aldı. Gabon ve Gana daha önce üç kez, BAE bir kez konseyde yer aldı. 15 üyeli konsey, BM'nin en güçlü organıdır. Çin, Fransa, Rusya, Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri veto yetkisine sahip daimi üyelerdir.(AP)

5. ASYA/PASİFİK:

Kazakistan'da Neler Oluyor? (Son 24 Saat)

- Kazakistan Cumhurbaşkanı Kassym-Zhomart Tokayev, artan protestolar sonrası, hükümeti görevden aldığını duyurdu.
- Kazakistan başkenti Nur-Sultan'da 5-19 Ocak tarihleri arasında olağanüstü hal ilan edildi. Ayrıca, 23:00 - 07:00 saatleri arasında olağanüstü hal süresince şehirde sokağa çıkma yasağı getirildi.
- AGİT, Kazakistan'daki durumun yumuşatılması ve protestocular ile yetkililer arasında bir diyalog başlatılması çağrısında bulundu.
- Kazakistan'daki protestolar nedeniyle Kazak medya siteleri yurtdışından kullanılamıyor. Özellikle <http://zakon.kz>, <http://tengrinews.kz> ve <http://vlast.kz> ve Sputnik Kazakistan sayfası da kullanılamaz. Ayrıca, devlet kurumlarının web sitelerine erişim kesildi, Birkaç saat sonra açıldı.
- Eski kozmonot ve Kazak Hava Kuvvetleri Komutanı Tümgeneral Toktar Aubakirov, devlet televizyonuna yaptığı açıklamada, Kolektif Güvenlik Antlaşması Örgütü'nün (CSTO) tüm üyelerini asker göndermeye çağırdı. (Ermenistan, Kazakistan, Kırgızistan, Rusya, Tacikistan, Beyaz Rusya)
- Kazakistan Cumhurbaşkanı, KGAÖ devlet başkanlarından yardım istedi. Kassym-Jomart Tokayev, ülkede yaşananları bir dış saldırganlık eylemi olarak gördüğünü söyledi.

- Rusya, Kazakistan'ın yardım talebine olumlu cevap verdi. KGAÖ onay süreci 30 dakikadan az sürdü. Rusya ilk etapta Kazak kuvvetlerine yardım etmek için Kazakistan'a özel hareket ve terörle mücadelede uzman gönderecek.
- Ermenistan Başbakanı Paşinyan, KGAÖ üyesi ülkelerin başkanlarıyla Kazakistan'daki durumla ilgili istişarelere başladığını duyurdu. Kazakistan Cumhurbaşkanı Tokayev ile de telefon görüşmesi yaptığını söyledi.
- BDT İşleri Devlet Duma Komitesi Başkanı Leonid Kalaşnikof, Rusya'nın Kazakistan Cumhurbaşkanı Kassym-Zhomart Tokayev'in CSTO üye ülkelere yaptığı yardım çağrısına yanıt vermek zorunda olduğunu duyurdu.
- Kazakistan Cumhurbaşkanı Tokayev, yıllardır muhalif aktivistleri tutuklayan, KNB'ye başkanlık eden iç istihbarat şefi Karim Masimov'u görevden aldı.
- Kolektif Güvenlik Anlaşması Örgütü (CSTO), Kazakistan'a barış gücü göndermeye karar verdi. İlk Rus uzmanların ülkeye giriş yaptığı bildirildi. Dönem lideri Paşinyan: Ülkede istikrarı sağlamak için Kazakistan'ın talebine olumlu karar verildi.
- Rusya liderliğindeki Kolektif Güvenlik Anlaşması Örgütü, Kazakistan'ı saran şiddetli huzursuzluğu kontrol altına almak için ortak bir barış gücü göndermeyi kabul etti. Kolektif Güvenlik Anlaşması'nın 4. maddesi işletildi.
- Kazakistan'da başlayan protestoları, kendi ordusuyla bastırma gücü olmasına rağmen KGAÖ'nü yardıma çağırmasının aslında Kazakistan'da elitler arasında bir çekişmeye işaret ettiği iddia edildi. "Elitlerin iktidar savaşında Rusya taraftarları kazandı."

Ermenistan, Türkiye'den ithalat yasağını resmen kaldırdı

Ermenistan Ekonomi Bakanı Vahan Kerobyan 29 Aralık'ta düzenlediği basın toplantısında "Siyasi olarak süreçler olumlu ilerliyor" dedi . Bu açıdan bakıldığında yasağın devam ettirilmesinin gerekçesi zayıflıyor" dedi. Ancak o noktada kesin bir karar verilmemiş olan Kerobyan, "hükümet içinde farklı görüşler var" dedi. Ertesi gün bakanlık , enflasyon ve Türk ürünlerine dayanan Ermeni işletmelerinin karşılaştığı zorluklar gibi nedenleri öne sürerek yasağın sona erdiğini resmen duyurdu. (eurasianet.org)

Kuzey Kore, hipersonik bir füze ateşlediğini söyledi, bu tür ikinci testi

Devlet haber ajansı KCNA'nın Perşembe günü bildirdiğine göre, Kuzey Kore bu hafta bir hedefi başarıyla vuran bir "hipsonik füze" ateşledi. Kuzey Kore ilk olarak Eylül ayında

hipersonik bir füze test etti ve gelişmiş silah sistemini yerleştirmek için büyük askeri güçler tarafından yönetilen bir yarışa katıldı. (nbcnews)

6. ABD:

ABD ve Almanya'dan ortak açıklama

Amerika Birleşik Devletleri ve Almanya, Rusya'nın Ukrayna sınırına askeri yığınak yapmasının Avrupa güvenliğine yönelik acil bir tehdit ve meydan okuma olduğunu bildirdi. İki ülke dışişleri bakanları tarafından yapılan ortak açıklamada, olası bir Ukrayna müdahalesinin ciddi sonuçlar doğuracağı ifade edildi. Görüşmenin ardından yapılan açıklamada, iki ülkenin Rusya'ya karşı ortak cephede yer aldığı dile getirildi. Basın toplantısında konuşan Blinken, "Hem Almanya hem de ABD, Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik eylemlerini Avrupa'da barış ve istikrara acil bir tehdit olarak görüyor." dedi.

ABD ve Rusya Gelecek Haftaki Görüşmelere Hazırlanıyor

Beyaz Saray sözcüsü Jen Psaki, Rusya ile gelecek hafta yapılacak güvenlik görüşmelerinde ABD ve müttefiklerinin, seçim müdahalesi, silah anlaşmaları, Ukrayna ve diğer konuları gündeme getireceğini söyledi. (VOA)

ABD'den Bosnalı Sırp lider Dodik'e yaptırım

Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Bosnalı Sırp lider Milorad Dodik ve Dodik'in kontrolündeki bir yayın organına yaptırım uygulayacak. Açıklanan yaptırımlar, Dodik'in ABD topraklarındaki varlıklarının bloke edilmesini ve Bosnalı Sırp liderle ticari faaliyet gerçekleştirenlerin ABD yasaları uyarınca cezalandırılmasını öngörüyor. Yaptırımlar, Dodik'in oğluyla bağlantılı bir şirkete ait olan ve Sırp liderin hedeflerinin gerçekleştirilmesi için kullanıldığı iddia edilen Alternativna Televizija adlı televizyon ağını da kapsıyor. (DW Türkçe)

TIME'dan "2022'nin en büyük küresel riskleri" sıralaması...

TIME, "Erdoğan'ın ekonomik krizden seçmenin dikkatini uzaklaştırmak için daha kavgacı bir dış politika izleyeceği" ve "2022'de pek olası olmayan bir erken seçim durumunda, tüm bu riskler daha da ağırlaşacak" değerlendirmesinde bulundu.

Listede Türkiye'den önce yer alan 9 madde şöyle:

- Koronavirüs yok olmuyor: Gelişmiş ülkeler için bu yıl kabus bitiyor ancak Omicron ile sürü bağışıklığı kazanamayan Çin'de yeni varyantlar çıkarak ülke ekonomisini zayıflatacak.
- Tekno-kutuplu dünya: Bu yıl AB, ABD ve Çin teknoloji düzenlemelerini sıkılaştıracak ancak siber güvenlikte hükümetler ve şirketlerin anlaşmaması için tansiyonu artıracak.
- ABD ara seçimleri: 2024 başkanlık seçimleri için önemli olan bu süreç Donald Trump'ın yeniden sahneye çıkıp çıkmayacağını da belirleyecek.
- Evine kapanan Çin: Giderek daha külfetli bir "sıfır-covid politikası" ve Başkan Xi Jinping'in reform planları, 2022'de piyasaları ve şirketleri tedirgin edecek.
- Rusya: Ukrayna yakınlarında Rus birliklerinin birikmesi, Avrupa'nın güvenlik mimarisi üzerinde daha geniş bir çatışma başlattı. | ABD-Rusya gerginliği de olası.
- İran: İran'ın nükleer programı ile ilgili İsrail'in harekete geçmesi ihtimali, çatışma riskini artırıyor.
- Yeşil dönüşümde 2 ileri 1 geri: 2022'de hükümetler artan enerji maliyetlerini düşürecek politikalar uygulamak zorunda kalacak. Ancak bu iklim eylemini geciktirecek.
- Göçmenler geride boş araziler bırakacak: Afganistan, Yemen, Myanmar, Etiyopya gibi ülkelerde yönetilemeyen krizler göçmen krizinin büyümesine yol açacak.
- Kurumlar kültür savaşını kaybedecek: Sosyal medya global markaları daha da fazla zorlayacak. Şirketler çevresel, kültürel, sosyal ve politik mayın tarlalarında gezinmek için daha fazla zaman ve para harcayacaklar. (Independent)

7. RUSYA :

Rusya Dışişleri Bakanlığı: NATO ile görüşmelerde ülkemizi karma bir heyet temsil edecek

Gruşko, kendisinin de heyette yer alacağını belirterek, "NATO ile görüşmelerde Rusya'yı, Dışişleri Bakanlığı ve Savunma Bakanlığı yetkililerinden oluşan karma bir heyet temsil edecek. Askeri uzmanlar, sadece görüşmelerde yer almayacak, askeri güvenlik konularındaki müzakerelere doğrudan katılacak" dedi.(Sputnik)

Rusya liderliğindeki ittifak, Kazakistan'a güç gönderecek

Rusya liderliğindeki bir askeri ittifak, eski Sovyet ülkesini kaosa sürükleyen kitlesel protestoları "dış müdahale" ile suçlayarak Kazakistan'ı "istikrar" sağlamak için barış gücü göndereceğini söyledi. Uzun zamandır Orta Asya'nın en istikrarlı eski Sovyet cumhuriyetlerinden biri olarak görülen enerji zengini Kazakistan, artan yakıt fiyatlarına öfkeli protestocuların hükümet binalarını basmasının ardından onlarca yılın en büyük kriziyle karşı karşıya kaldı. Kazakistan Cumhurbaşkanı Kassym-Jomart Tokayev Perşembe günü erken saatlerde ulusa hitaben yaptığı konuşmada, diğer beş eski Sovyet devletini içeren Rusya liderliğindeki Kolektif Güvenlik Antlaşması Örgütü'ne (CSTO) "terörist gruplar" olarak adlandırdığı gruplarla mücadele etmesi için çağrıda bulunduğunu söyledi.(The Moscow Time)

Rusya, Ukrayna üzerinden Romanya'ya gaz tedarikini yeniden başlattı

Ukrayna devlet gaz taşıma operatörü TSOUA yaptığı açıklamada, Rusya'nın Ukrayna doğalgaz geçiş sistemi aracılığıyla Romanya'ya doğal gaz tedarikine yeniden başladığını söyledi. Rus Gazprom geçen yıl Nisan ayında Ukrayna üzerinden Romanya'ya gaz geçişini askıya aldı ve o zamandan beri Türk boru hattı üzerinden gaz tedarik etti.(Reuters)